

СРПСКЕ НЕДЕЉНЕ НОВИНЕ

3.
СТРАНА

Умирали да свагда живи буду

5.
СТРАНА

Пола века КУД-а „Барања“

Српске музичке звезде у Мохачу

12.
СТРАНА

Више од фестивала позоришта и културе

6.
СТРАНА

ПОЛИТИКА

Шта је „Иницијатива три мора“ и које циљеве има

Зближавање источноевропских земаља кроз регионалну сарадњу

Иницијативу чини савез 12 земаља — Аустрије, Бугарске, Хрватске, Чешке, Естоније, Мађарске, Летоније, Литваније, Пољске, Румуније, Словачке и Словеније — које за циљ имају да повежу Јадранско, Балтичко и Црно море. Све земље су чланице ЕУ, а сем Аустрије све припадају бившем социјалистичко-комунистичком блоку и НАТО пакту. Иницијатива је у својој структури неформална, нема администрацију, већ укључује коришћење заједничких фондова. Као главни циљеви наводе се јачање инфраструктуре, комуникација, транспорта и енергетике.

Као један од главних фокуса „Иницијативе три мора“ наводи се што већа енергетска независност, односно увоз природних енергената из што више различитих извора. Пољаци су се ту већ истакли и поносно нагласили да су недавно примили прву пошиљку америчког природног течног гаса (ЛНГ). Нови план што мање енергетске зависности од Москве укључује увоз америчког гаса од Хрватске (гасовод Крк) па све до Црног мора. Ако сте се питали откуд Трамп на конференцији, ето одговора: све се савршено уклапа у његов бизнис-план о већем извозу енергената у Европу.

Енергетика није једини фокус „Иницијативе три мора“. Земље потписнице чине 22% површине ЕУ, али

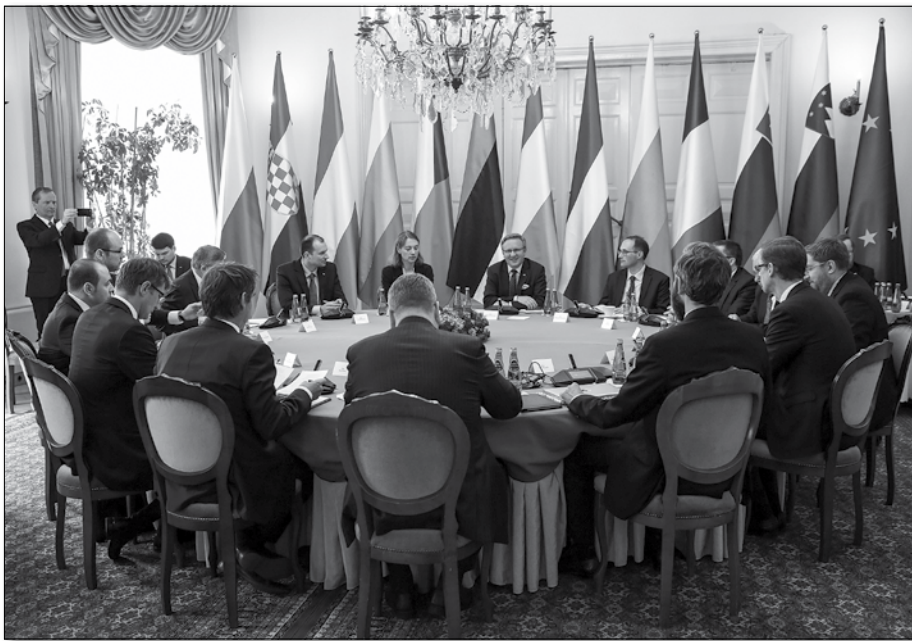
Док је цео свет прошле недеље брујао о самиту Г20 у Хамбургу, у Пољској је одржан мање звучан састанак групе земаља које себе називају „Иницијатива три мора“. Да у питању није једна од многих конференција које обично пролазе „испод радара“ показао је и долазак најексклузивнијег госта — Доналда Трампа. Зашто је основана и које задатке има „Иницијатива три мора“?

— Америка ће се чврсто борити против европске зависности од руског гаса и ширења руских нафтних компанија по Европи — поручио је тада Обама и јасно подвукао један од примарних циљева САД-а у Европи.

Заправо, Обама је само „апдејтовао“ стару пољску геополитичку идеју о три мора, познатију као „Интермариум“. Идеја вулче корене још од средњовековног пољског царства, а

— Руси користе енергију као средство притиска на Европу. Овим уједињењем ударићете на непријатеље његовим оружјем — чиме је заправо показао колико је Америци стало до ове коалиције 12 европских земаља, које је прогласио „непријатељима Русије“.

Још једна важна ставка јесте то што 11 од 12 чланица „Иницијативе три мора“ припадају НАТО алијанси, која у последње две године убрзано гомила снаге на истоку Европе, а све

свега 10% њеног БДП, те је план да се убудуће сарадња региона централне и источне Европе осетно повећа, како би се смањила економска зависност од Немачке.

Иако се председница Хрватске Коллинда Грабар Китаровић хвали да је читав пројекат заснован на идеји до које је дошла заједно са председником Пољске Анджејем Дудом, истина је мало другачија, бар тако тврди амерички „Волстриг џурнал“. Угледни лист је прошлог августа, након потписивања иницијативе, тврдио да је „све основано на инсистирању, готово наређењу бившег председника САД Барака Обаме, који је још 2014. у Варшави истакао хитну потребу да се заустави ширење руских енергетских инвестиција у Европи“.

недугу након Другог светског рата оживео ју је државник Јозеф Пилсудски, који је инсистирао на стварању конфедерације од Балтика до Црног

пом, на првом самиту „Иницијативе три мора“ у Дубровнику прошлог августа потврдио је и амерички генерал Џејмс Џонс:

ЗАШТО ЈЕ СРБИЈА ЗАОБИЋЕНА?

Када бацимо поглед на мапу земаља чланица „Иницијативе три мора“, прескакање Србије упадљиво бode очи. На поменутом самиту у Дубровнику 2016. приликом оснивања саме Иницијативе, као гости чланови позване су и делегације из Албаније, Македоније, Црне Горе, Косова и Турске, као и представници САД и Кине. Русија није позвана, као ни Србија, што нажалост није изненађујуће. Један од разлога за изостављање Србије из оваквог пројекта свакако треба тражити у чињеници да она није чланица ни ЕУ ни НАТО-а. Међутим, важнији разлог могао би да лежи у блиским везама наше матичне земље са Русијом. Одбијање да Русији уведе санкције, иако је земља која тежи чланству у Европској унији, био је један од јасних сигнала како Американцима, тако и земљама чланицама Иницијативе да Србију не треба уврстити у амбициозан пројекат.

ПОЉСКА КАО НАЈВАЖНИЈИ „ИГРАЧ“

Један од најважнијих чланова у „Иницијативи три мора“ свакако је Пољска. Једна од највећих европских држава са једном од најбрже растућих економија има конзервативну десничарску владу коју је саставио Јарослав Качињски. Колико год не воле Русију, толико им нису драги ни Немци, а нарочито њихова доминација у ЕУ. Пољаци имају својих мимоилажења и са Бриселом, нарочито по питању миграната, али и различитог виђења демократије (смањење овлашћења Уставног суда у Пољској, који је Партији права и правде Јарослава Качињског практично дао апсолутну власт у земљи, изазвало је жесток сукоб на релацији ЕУ-Варшава). Пољска има тенденције да постане једна од водећих сила у Унији, и тежи ка макар равноправном статусу са гигантима попут Немца и Француза. „Иницијатива три мора“ је један од јасних корака ка том циљу.

мора, како би се Пољска отргла из челичног сендвича између СССР-а и Немачке.

Да Америци нимало не одговара руска енергетска доминација над Евро-

пом, на првом самиту „Иницијативе три мора“ у Дубровнику прошлог августа потврдио је и амерички генерал Џејмс Џонс:

како би се регион заштитио од „евентуалне руске агресије“. Државе чланице ће додатно интензивирати сарадњу и у размени информација, јачању антируског блока на истоку, као и борби против тероризма.

Ипак, да све не иде као подмазано потрудице су се поједине чланице „Иницијативе“ које не гаје снажна антируска осећања, конкретно Мађарска. Премијер Виктор Орбан има и више него пријатељски однос са Владимиром Путином, а две земље су недавно потписале огроман уговор о увозу руског гаса у Мађарску. Ту је и Аустрија која нема намеру да тек тако одустане од „Северног тока 2“ и договора са Немачком о увозу гаса из Русије. С друге стране, Пољска, балтичке земље и Хрватска су највероватније „сигуран ослонац“ за Вашингтон, с обзиром да ће због свог антируског става лакше испуњавати америчке сугестије и тако се показати као поуздан партнер за једину светску суперсилу.

Владимир Филиповић (Блиц)

Обележавање Видовдана у Мађарској

СЕЋАЊА

Браниоци од исламске најезде – умирали да свагда живи буду

Обележавање Видовдана у Мађарској, почело је 28. јуна у јутарњим сатима, у свечаној сали Текелијанума. Том приликом глумци Српског позоришта рецитовали су познате народне песме из Косовског циклуса, у којима су опевани догађаји, јунаци и жртве Косовске битке, која се одиграла 1389. године. Сменаивали су се емотивни и потресни стихови „Косовке девојке“, „Пада царства српског“, „Смрти мајке Југовића“ и „Кнежеве вечере“. Рецитал је изведен уз пратњу Хора „Свети Серафим Саровски“ из Зрењанина. У рустичној сали Текелијанума одзвањали су изражајни гласови наших драмских уметника и осталих чланова овог позоришта. Милан Рус, Јосо Маториц, Ратко Краљевић, Бранимир Ђорђевић, Јована Вечић, Митар Кркељић, Тина Чорић и Лидија Стевановић, узбуркали су емоције присутних гостију.

Прослава је настављена у Храму Светог великомученика Георгија. У оквиру свете литургије парох Зоран Остојић, отац Кирил Татарка и ђакон Зоран Живић су служили помен кне-

Један од најтужнијих дана у српској историји, у Мађарској је обележен Видовданским рецитаторским маратоном. Казивачи стихова су тога дана обишли Будимпешту, Сентандреју, Српски Ковин и Ловру, где је исте вечери отворен Летњи фестивал позоришта и културе

под вођством Тамаре Адамов Петичевић.

Рецитаторски маратон је наставио пут до Чепела, острва на Дунаву, јужно од Будимпеште. Глумци су у порти српског манастира у Српском Ковину одрецитовали неколико стихова и завршили путовање у селу Ловри. Ту је прослава завршена говором Мила-

зу Лазару и осталим косовским јунацима. Литургију је, поред српског хора из Зрењанина, својим уметничким извођењем увеличао и Хор „Орфелин“ из Новог Сада.

На Будимској тврђави, испред палате коју је Деспот Стефан Лазаревић добио на поклон од краља Жигмунда Луксембуршког, отац Зоран Остојић је одржао опело нашим косовским јунацима. Венце на спомен-таблу посвећену деспоту Стефану положили су Раде Дробац, амбасадор Републике Србије, Вера Пејић Сутор, председница Самоуправе Срба у Мађарској, Љубомир Алексов, представник Срба у Мађарском парламенту, Борислав Рус, председник Српске самоуправе у Будимпешти и Петар Ластич, директор Српског института.

„Налазимо се на једном изузетно важном месту, код спомен-обележја деспота Стефану Лазаревићу. Ми, Срби у Мађарској, традиционално обележавамо наше националне празнике, а Видовдан је један од најзначајнијих. Пратећи српску историју, развој културе и духовности, ми данас имамо обавезу да чувамо наш идентитет, да сачувамо нашу про-

шлост и садашњост“, рекао је Борислав Рус и посетио на лик и дело деспота Стефана Лазаревића.

Затим је реч предао Митру Кркељићу, председнику Српске самоуправе првог кварта, који је такође пригодним речима и стиховима приближио присутнима стваралаштво српског великаша и деспота.

На следећем одредишту, у Сентандреји, положени су венци код Лазаревог крста на обали Дунава и код бисте у башти епископског двора. После вечерње литургије, у Саборној цркви је одржан видовдански концерт новосадског Хора „Орфелин“,

на Руса, директора Српског позоришта у Мађарској и главног организатора празничног рецитаторског маратона:

„Почели смо у Текелијануму, били смо у Сентандреји, Ковину и ево нас у Ловри, где ће наши драги гости из Зрењанина још једном да нам отпевају песму „Видовдан“, којом ћемо затворити овогодишње видовданске свечаности. Ова песма говори о јунацима, који су жртвовали своје животе да би зауставили турски продор у Европу, спречили да Европа постане пашалук, да Маргитино острво буде препуно минарета, а Париз главни град исламске државе. Зато данас слаavimo овај празник. Светиње стоје у свим местима које смо посетили. Чекамо вас и догодине у исто време“, поручио је Милан Рус.

Рецитатори Српског позоришта су још једном изговорили стихове, а видовданској песми су се придружили сви присутни, исказујући својим емоцијама да Видовдан живи у свима нама.

Реч је, затим, преузео Љубомир Алексов, председник Срба у Мађарском парламенту, који је отворио седмнаести по реду Ловрански позоришни фестивал.

На позив Милана Кићевца, председника Српске православне црквене општине Будимпеште, прослави Видовдана присуствовали су и ђаци — млади калиграфи из новосадске Гимназије „Јован Јовановић Змај“, заједно са Јасмином Пивнички, професором српског језика и књижевности и руководиоцем калиграфске секције. Успешну школску годину су крунисали прославом Видовдана и посетом Будимпеште. У Текелијануму је постављена изложба радова ове секције која постоји већ петнаест година. Секција има 23 члана и ове године су за своју Гимназију освојили седам републичких и међународних награда. Други део екипе чинили су најуспешнији ђаци са такмичења у знању српског језика.

К. П.

НЕВЕН

Припреме српских ђака за Олимпијске игре у роботизици

Ученици конструишу робот који чисти реку

Укључивање младих у примену робота у индустрији најефикасније је путем такмичења. Ученици и професори три гимназије, две из Србије и једне из Мађарске, већ неколико месеци раде на изузетно занимљивом задатку из области роботике. Од организатора Олимпијаде сви такмичари су добили исти задатак и материјал да направе робота, који ће бити ангажован у области заштите животне средине. Он треба да очисти реку од материја који је загађују. Најефикаснији робот у том послу биће победник Олимпијаде.

Од самог почетка овај сложни тим је поделио послове, а сталну комуникацију су одржавали електронским путем. Задаци су подељени тако да је програмерски део посла припао Будимпештанској Српској школи, а београдској Гимназији „Креативно перо“ конструкција и израда робота.

Пошто су чланови тима из различитих средина, Београда и Будимпеште, повремено се окупљају, раде и друже, проверавају све што су осмислили и урадили. Имали су састанке у Будимпешти и Београду, у трајању од неколико дана. Машински факултет у Београду је уступио простор и алате неопходне за склапање робота.

Наш тим је осмислио робота који

У Америци се ускоро одржава Олимпијада роботике, на којој учествују и ученици из Србије и Мађарске. Живимо у времену када најуспешнији људи у свету у многим областима озбиљно наговештавају све већу употребу робота у различитим пословима, где ће у великој мери заменити људе. У ове савремене токове свет укључује најмлађу популацију, која ће у свом радном веку највећи део послова обављати уз примену вештачке интелигенције

горитама, у 12. разреду. Врло сам поносна на досадашње резултате и очекујем да ће се труд исплатити.”

Јелена Ђурић, проф. математике: „Наши ученици су, иако врло млади, са много одговорности и озбиљности приступили овом такмичењу и решавању постављених проблема. Поред програмерског дела, на који сам посебно поносна, ученици су се бавили и конструкторским делом склапања робота. Док смо смишљали и планирали било је пуно занимљивости, анегдота и дружења са остатком тима из других школа, што нам је улепшало и олакшало цео процес. Надам се да ћемо се из Америке вратити са медаљом

ције су биле: стратег, изворник идеја, стваралац 3Д модела, конструктор, програмер и возач. Определио сам се за програмирање. У школи смо јако мало учили о томе, али ме то није спречило да се распитам и да се дружим са особама које имају знање из те области. Тако сам временом савладао програмирање.”

Илија Грк, ученик генерације гимназије „Никола Тесла”: „У почетку сам био задужен за склапање робота, а касније за његово програмирање. Возач је задужен да на крају такмичења управља роботом, односно да саку-

СРПСКИ ОЛИМПИЈСКИ ТИМ ИЗ РОБОТИКЕ

Владана Јоксимовић, Теодора Голубовић и Лазар Шврака из приватне београдске гимназије „Креативно перо”, Далибор Нашпалић, Илија Грк и Матија Ђуровић, ученици Српске гимназије „Никола Тесла” из Будимпеште, и Филип Старчевић из Дванаесте београдске гимназије, припремају се за такмичење на Олимпијским играма у роботизици. Овом, ђачком делу тима у раду помаже још пет другара.

Олимпијски тим има и свој професорски део који чине: професорка математике Јелена Ђурић, професорка информатике Драгана Васић и професор Вук Вујовић, ментор такмичарског тима. По доласку у Вашингтон, наши такмичари ће бити удружени са представницима још две државе у јединствен тим. На Олимпијади ће учествовати такмичари из 164 државе. Такмичење ће се одржати у Вашингтону од 16-18. јула у Constitution Hall-у, а такмичари ће бити смештени у кампу „Џорџ Вашингтон”.

разликује плаве од наранџастих лоптица. Плаве представљају чисту воду, а наранџасте отпад. У практичном раду робот треба да у задатом року прикупи што више плавих куглица (чиста вода) и да их одвоји од наранџастих (нечиста вода), и да у томе буде што ефикаснији. Робот хвата лоптице, а онда их сензор по боји препознаје и усмерава на различите стране.

У анкети која следи, представљамо вам чланове нашег тима, са којима смо разговарали током припрема за велико такмичење.

Драгана Васић, проф. информатике: „Ученици су се изванредно снашли у процесу програмирања. То је за њих био изазов, јер у редовном наставном програму није предвиђено програмирање на било ком програмском језику. Најближе им је учење ал-

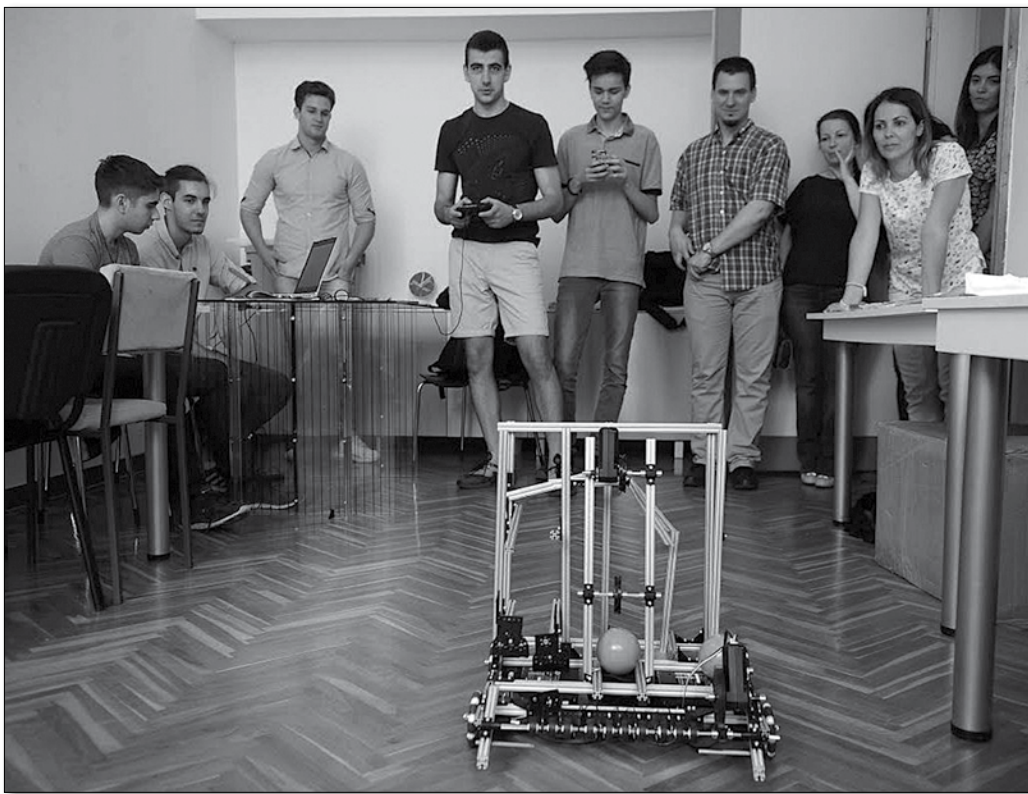
и да ћемо убудуће бити стални учесници на овом великом такмичењу.”

Матија Ђуровић, матурант гимназије „Никола Тесла”: „Имамо квалитетан и добро организован тим са пуно креативних идеја. Убеђен сам у наш успех. Имамо заједнички циљ, а то је да се представимо у најбољем светлу и да се вратимо са наградама. На почетку је требало да се одредимо за једну од шест опција и свако је изабрао ону у којој се највише истиче. Оп-

пља лоптице. Помоћу специјалног сензора на боје, робот разликује плаве од наранџастих лоптица. Десила се једна занимљивост приликом рада. Робот није имао све функције у програму – Blockly, па смо прешли на други програм – Javascript. А када смо прешли на Javascript Control Hub је престао да шаље сигнал и креира мрежу, па нисмо могли да повежемо контролер на мрежу. Контактисали смо support team (тим за подршку) задужен за проблеме приликом рада и они су нам казали да су чули за тај проблем, али да немају решење. Филип, из нашег тима, ученик Дванаесте београдске гимназије је однео робота кући, пошто робот ради преко андроида и повезао га је са монитором и тастатуром, и тако је поново успоставио прављење мреже.”

Далибор Нашпалић, матурант и ученик гимназије „Никола Тесла”: „Вест да смо у тиму Србије је дошла као гром из ведрог неба. Мислим да је ово велика ствар и велика прилика, која нам је пружена у животу баш у тренутку када нам највише треба. Чињеница да ће се такмичење одвијати у Америци ствара еуфоричну атмосферу у тиму. Мислим да ће на крају креативност и рад пресудити у такмичењу. Ја сам у програмерском делу тима.”

Славица Зељковић

Јубиларни концерт Печујској КУД-а

ЈУБИЛЕЈ

„Барања” прославила пола века постојања

З а оба наступа је владало огромно интересовање, а сви су се присетили да су међу оснивачима били Милан Роцков, Борислав Рус, Милоје Буњевац и други. Прве вечери, концерт су пропратили и Борислав Рус и Милоје Буњевац, који су радо евоцирали успомене и вратили се у прошлост, у време када је основана „Барања”.

„То су била заиста лепа времена, ради се о 1967. години. Сви оснивачи били су студенти Високе наставничке школе у Печују, тада на Катедри за јужнословенске језике. Свакако, нама су се прикључили и многи други студенти, па је састав био веома мешовит. У Барањи су се нашли Срби, Бошњаци, Шокци, Хрвати, Буњевци и други. Наравно, било је и Мађара, па и припадника други народности. То говори о богатству и шароликости ансамбла”, рекао нам је Борислав Рус.

Према његовим речима, друштво је било веома амбициозно, па су чланови поред бројних обавеза, налазили времена и за плес. Многи су у Печују стигли из будимпештанске Српско-хрватске гимназије и били плесачи омладинског ансамбла, који је водио Антун Кричковић.

— Са мојим другом Миланом Роцковом сам се тада договорио да оснујемо једну плесну групу, која ће се уклопити у друге активности Високе наставничке школе. Што смо наумили,

Плесни ансамбл „Барања”, који је пре пола века основан од стране студената Високе наставничке школе у Печују, 23. и 24. јуна прославио је педесету годишњицу свог постојања. Главни организатори прославе одлучили су да се ансамбл самосталним концертом најпре представи у Жолнаијевој четврти, а потом и у Печујском националном позоришту

лазио нам је корепетитор Антун Кричковић. Научили смо три тематске свите: „Скопље 63”, „Деветоро их је било” и „Маутхаузен”. Тадашњи Демократски савез Јужних Словена нас је подржао. Пружио нам је прилику да наступимо у бројним барањским насељима, имали смо турнеју и по Хрватској, од Загреб до Пуле. Ја сам четири незаборавне године провео у „Барањи”; имао сам преко 150 наступа. Године 1971. ме је живот одвео у Будимпешту и престао сам да плешем, али никада нисам заборавио тај свој животни период. И вечерас, са носталгијом сам пратио наступ „Барањаша” и заиста је похвално што је ансамбл обележио 50. годишњицу свог постојања”, нагласио је Рус.

У његовом друштву налазио се и Милоје Буњевац из Сегедина, родом из Чанада:

„Иако сам само две године провео у друштву, јер сам напустио Високу наставничку школу и вратио се у Се-

Нажалост, многи чланови друштва нису доживели овај јубилеј, а многи од некадашњих плесача нису били позвани, или пак укључени у програм.

Надајмо се да ће на следећем обележавању неке велике годишњице многим, који можда сада нису добили могућност, бити пружена прилика да наступе, па ћемо међу изво-

то смо и урадили, формирали смо ансамбл народносног карактера. У сусрет су нам тада изашли наставници и директор ондашње Српско-хрватске школе у Fürdő улици. Тамо смо почели проба, касније смо добили простор на Високој наставничкој школи и постепено почели да проширујемо друштво. Дobili смо одобрење и за укључивање спољних чланова, пре свега из наших околних места. Тако нам се прикључио Марко Радић, па и плесачи из Мохача, Великог Козара и осталих средина. Формирали смо један озбиљан ансамбл. Имали смо диван репертоар. На првом месту је била „Барањска свита”, па буњевачко „Момачко коло” и „Зајечарка”. Био је ту и мађарски плес „Háromigrós”, као и „Somogyi kapász”, да бисмо потом репертоар проширили славонским и барањским играма, као другим српским плесовима. У међувремену, до-

гедина где сам наставио студије, поносан сам што сам био међу оснивачима и плесачима овог ансамбла. Радо се сећам Зорице Бабић, Мирјане Јапић, Миливоја Горјанца и многих других. Били смо „наши” и водила нас је љубав према игри. Било је заиста лепо, као што је лепо и данас, када ови фолклористи прослављају 50. годишњицу постојања друштва. Желим им још много сличних прослава!”

Како нас је информисао Борислав Рус, први наступ „Барање” био је у Кукињу (Kököny). То је био огроман догађај, како за мештане, тако и за „Барањаше”, па се гостовање, након наступа,

претворило у дружење. Много сличних дружења је било касније, као и незаборавних турнеја, кореографија, песама, игара, љубави које су никле међу члановима ансамбла.

Програм „Барање” је отворио „Буњевачки сватовац”, а потом је следиле „Ружичало”, кореографија Антуна Кричковића. Одиране су и „Српске игре”, кореографија Антуна Видаковића. Публика је бурним аплаузима поздравила фолклораше и програм, који су приредили поводом прославе 50. годишњице оснивања „Барање”.

ђачима моћи да видимо и сјајне играче као што су: Станко Лукач, Нада Белајски, Мара Вујков, Ђуро Шарошац, Јутка Пољак и многи други.

Плесни ансамбл „Барања” достојно је прославио пола века од оснивања и континуираног рада. Сви који су погледали концерт друштва, „Барањашима” су од срца честитали. Тако су учинила и двојица присутних оснивача, Борислав Рус и Милоје Буњевац, који су након прве концертне вечери Ђури Јеранту, уметничком руководиоцу ансамбла, уручили велику флашу

ШАРОЛИК РЕПЕРТОАР

Руководство Културно-уметничког друштва „Барања” предвођено уметничким руководиоцем Ђуром Јерантом, побринуло се да у склопу трочасовног концерта буде представљен преглед дугогодишњег рада ансамбла. Изведене су кореографије Антуна Кричковића, Антуна Видаковића, Јожефа Богнара и Ђуре Јеранта, а нису изостали ни музички блокови оркестра, у којем су свирали музичари попут Антуша Визина, Фрање Дервара Кумета, Томице Божановића, Андраша Месароша, Гергеља Ковача, Блашка Бошњака и других.

шампањаца, са жељом да и даље нижу успехе.

„Нека постоје и наставе свој рад. Желимо им много успеха, амбиције и истрајности. Барања има снаге, али много зависи од тога ко предводи ансамбл, на који начин окупља и анимира ову заједницу. Ова делатност је веома важна из аспекта очувања наше традиције и ми им желимо много успеха”, рекли су Борислав Рус и Милоје Буњевац.

Предраг Мандић

ја", и када смо заједно са Миланом Русом направили ово наше позориште — са носталгијом прича Тибор Ембер.

И док су се одржавале пробе, припремали наступи или трајале представе, о тону и светлима, јачини звука, микрофонима, рефлекторима и безбројним кабловима, бринуо је неуморни Богдан Сабо, који је више година хитро трчао са сцене како би пресвукао костим и стао за микс-пулт.

— Ове године сам само за микс-пултом, али и то је довољно. Посебно се радујемо сви новој опреми и већ сада користимо нове микс-портове, а у августу стиже и нови микс-пулт за тон и светла. Ова техника, коју смо до сада користили стара је више од 15 година, а нова опрема допринеће свакако бољем квалитету, па ће колеге глумци и публика то осетити. Ловру волим и сваке године чекам са нестрпљењем да видим добро друштво које можда увек не виђам, да одемо и на Дунав, а увече се сви добро забавимо и направимо нашу журку — каже Богдан и додаје да овде нема строге поделе посла, па одлично сарађује са колегом Тибором Прагаијем, који је задужен за декор и реквизите. Обојица заједно брину о сваком детаљу како би се глумци добро осећали, а публика на прави начин доживела представу.

Поред изванредне улоге „ђавола“ коју остварује као глумац, о доброј организацији фестивала бринуо је уметнички секретар Бранимир Ђорђевић, који каже да су припреме за овај сусрет са публиком почеле одмах након затварања прошлогodiшњег фестивала.

— Увек радимо као тим. Програм је одабрао наш директор Милан Рус, али заједнички се договарамо са техником, уметничком секцијом, секретаријатом и књиговодством. Глумце смо на време обавестили, јер сви имају своје обавезе, а свака представа је подједнако важна. Након Ловре идемо на заслужени одмор, а од јесени нас чекају значајне обавезе: фестивал у Новом Саду и наступ у Будимпешти, са „Сентандрејским јеванђељем“ — рекао је Бранислав за „Српске недељне новине“.

Ловранин Јосип Маторић каже да је играти представу прекопута сопствене куће врло комфортно. Његово двориште има врло важну улогу, јер сваког лета предстаља директну и најкраћу везу између пансиона, у којем су смештени глумци, и сцене.

— Волим овде да играм и Ловрани очекују да се појавим на нашој сцени. Увек се чуде ако случајно не наступам. Већина мештана разуме наш језик, али имамо и представу на мађарском. Иначе, врло сам близу, па могу костим за улогу да обучем код куће, папуче заменим ципелама и дођем на представу — кроз смех каже популарни Јосо.

Изванредним наступом, разноврсни програм фестивала обогатио је и сусрет са фолклорашима КУД-а „Оплецац“, који су на своју европску турнеју стигли из далеког Торонта. Након Србије и Републике Српске, очекује их и наступ у Италији, а у Мађарској су поред Ловре, одржали и целовечерњи концерт у Будимпешти. Током вечери, на ловранској позорници су их „за-

њивали“ музичари оркестра „Ледине“ из Тукуље.

Дане позоришта и културе чинила је и представа на мађарском језику. Публика из Ловре и околине је уживала у лаганој комедији „булеварског типа“, под називом „Отац је само један?!“. Уживала је и читава екипа мађарских глумаца у срданом гостопримству глумаца Српског позоришта,

укусном роштиљу и звуцима хармонике Милана Руса након представе, када су се низале српске и мађарске арије.

Летњи фестивал позоришта и културе у Ловри затворен је 2. јула, пред-

ФЕСТИВАЛ

осмехе и аплаузе, а деца су им се на позорници придружила у сцени свадбе, заједно кумовала и бацала бомбоне на повик: „Куме изгоре ти кеса!“.

Млада екипа глумаца добро се забављала и после представе. За многе од њих ово је нека врста наставка дружења из доба одрастања и школских дана када су лета проводили на камповима.

— Сећам се наших језичких кампова, када смо на крају правили позоришне представе. И тада је отприлике било исто друштво: Јована Вечић, Марко Рус, Марко Ембер и други — прича нам Митар Кркељић, који овога лета у Ловри тумачи две улоге: насловну у представи „Мудар Милош и чаробна фрула“ и министровог школског друга у „Власти“.

Била је ово прилика и за поновни су-

срет са Даринком Орчик и Катицом Шокац, које су у Ловри тумачиле улоге кћерке коју Милош проси и њене мајке Борике, као и са Томом Принцом, који им је био музичка подршка. Представа има алитерације, па се глумци мењају сходно могућностима.

Боравак у Ловри, екипа Српског позоришта је искористила и за пробу представе чија се обнова озбиљно припрема. Ради се о некада веома успешном и упамћеном „Сентандрејском јеванђељу“ које се планира за јесен, када ће позориште гостовати на међународном фестивалу у Новом Саду, а одмах потом одиграти ову представу и у Националном позоришту у Будимпешти.

На крају фестивала директор позоришта Милан Рус захвалио се свим колегама учесницима, селу Ловри и мештанима, као и свима који су помогли одржавање овогodiшњег фестивала. Читава екипа функционисала је беспрекорно, а да све протекне како треба, својим залагањем допринеле су и вредне руке три даме: Наоми Борбељ, Ержике Часар и Катарине Павловић Бачи.

Након позоришних представа, испод трема пансиона у Ловри, орила се песма из многих грла талентованих певача. Екипу домаћих, на челу са „славујем из Чипа“, Бранком Башић, чинила је и тамбура Милана Руса, тарабуке Бранимира Ђорђевића, уз певачку подршку Јосе Маторица и брачног пара Ембер, док су екипу гостију представљали снажни гласови незаустављивих чланова хора „Свети Серафим Саровски“.

Добрила Боројевић

ИСТОРИОГРАФИЈА

Предавања у Будимпешти и Десци

Подсећање на лик и дело деспота Стефана Лазаревића

Зоран Илић већ двадесет година сарађује са Србима из Мађарске, односно са Туристичком агенцијом „Буда гајд“, водећи њихове туристичке туре, ђачке екскурзије и поклоничка путовања. Приликом његовог гостовања у Будимпешти, присутне је најпре поздравио Владан Јовановић, секретар Српског културног клуба, док је Борислав Рус, председник Самоуправе Срба у Будимпешти изразио задовољство што им је Илић у госте дошао као предавач и представио га као великог познаваоца византологије.

„Један од ретких споменика српских владара у Београду је споменик Деспоту Стефану Лазаревићу на Калемегдану, дело Небојше Митрића, који има своју оставштину и у Сентандреји и релјефну таблу где је била деспотова кућа на Будиму“, подсетио је Зоран Илић и наставио:

„Ако је било ренесансе у Србији, онда је то било за време Деспота Стефана Лазаревића, који је био једини српски ренесансни владар. Био је државник, војсковођа, архитекта, писац, преводилац, врхунски познавалац уметности

У библиотеци Самоуправе Срба у Мађарској и Културном, образовном и духовном центру у Десци, гостовао је Зоран Илић, историчар и туристички водич из Београда, са својим предавањем о наследнику кнеза Лазара, српском великашу, владару и песнику

и преводилац са старо-грчког и латинског. Владо је више од тридесет година, довољно дуго да остави трага на лицу Србије, као последњи одсјај српске средњовековне државе. Свест

о Стефану Лазаревићу вековима чува и његова титула Деспот (принц) и пише се великим словом. Срби свог Деспота зову Високи“.

У наставку је говорио о моћним женама у животу деспота Стефана и њиховом утицају на још малолетног владара, који наслеђује престо Србије после погибије свога оца, кнеза Лазара на Косову. Излагање је наставио описом живота Стефана Лазаревића у различитим периодима. Млади Стефан се калио као вазал и ратник и учествовао у три велике битке на страни Османлија.

„У битку код Ангоре, Срби су са собом довели око 5000 војника и омогућили Бајазитову пробој и могућност од-

ства. Тада добија велике поседе. Ова два велика и образована владара су комуницирала на латинском језику. Постали су велики пријатељи, што се види из њихове преписке. Деспот је у Будиму 1411. године добио кућу, чак је присуствовао Жигмондовом крунисању за цара у Ахену, 1412. године.

Када је нестала мађарска средњовековна династија Арпад, да би обезбедио јужне границе, Жигмонду је највећу помоћ пружио деспот Стефан Лазаревић. Зато Жигмонд 1408. године успоставља витешки ред Змаја, по угледу на витешки ред Светог Ђорђа, који је био задужен за заштиту краљевске породице. Чланови реда називали су се драконима или змајоносцима.

„Деспот Стефан је био први носилац, поред европске господе. То је поента моје приче. Ако има ренесансе и звона трубадурских, витешких песама, то је био деспот Стефан Лазаревић. Обраћали су му се са *Stephanus dominus despotus regni Rascie* – Стефан деспот господар целе Рашке, одакле и потиче познати мађарски назив за Србе – Раци“, рекао је гост из Србије.

Деспота Стефана, великог државника и владара памтимо по првим ренесансним фрескама из цркве Свете Тројице, женског манастирског комплекса у Манасији. У оквиру овог манастира деспот Стефан Лазаревић ствара Ресавску преписивачку школу, једну од највећих европских скрипто-

ИМЕНИК

Самоуправа Срба у Мађарској

Тел. +36 1 331 5345

Имејл: ssm@t-online.hu • Веб: www.szerb.hu

Амбасада Србије у Будимпешти

Тел. +36 1 322 9838

Имејл: budapest@serbiaembt-online.hu
Веб: www.budapest.mfa.gov.rs

Културни и документациони центар Срба у Мађарској

Тел. +36 1 269 0100

Имејл: kd.centar@gmail.com
Веб: www.centar.hu

Српске недељне новине

Тел. +36 30 477 8233 (секретаријат)

Имејл: snnbudimpesta@gmail.com
Веб: www.snnovine.com

Српски педагошки и методолошки центар

Тел. +36 70 434 5576

Имејл: szerbpedkp@gmail.com

Српски институт

Тел. +36 1 782 1639

Имејл: info@srpskiinstitut.hu
Веб: www.srpskiinstitut.hu

Радио програм на српском језику МТВА

Тел. +36 72 518 330

Имејл: radios@radio.hu • Веб: www.radio.hu

Српска самоуправа у Будимпешти

Тел. +36 1 269 0633 • Имејл: ssb@freemail.hu

Епархија будимска

Тел. +36 26 314 457

Имејл: ortodox.diocese@serb.t-online.hu

Музеј Епархије будимске

Тел. +36 26 312 399

Имејл: serbmus@serb.t-online.hu

Храм Св. Георгија у Будимпешти

Тел. +36 1 788 0605, +36 30 989 6139

Имејл: otaczoran@hotmail.com
Веб: www.hramsveorgijabudimpesta.rs

Српско позориште у Мађарској

Тел. +36 30 653 1871

Имејл: szinhaz@szerb.hu
Веб: http://szinhaz.szerb.hu

Српска школа „Никола Тесла“

Тел. +36 1 351 6550

Имејл: szerbisk@freemail.hu
Веб: http://nikola-tesla.net

Српска основна школа у Батањи

Тел. +36 68 456 006

Имејл: szerb-iskola@freemail.hu
Веб: www.szerbek-battonyan.hu

Српска основна школа у Десци

Тел. +36 70 233 3821

Српска основна школа у Ловрни

Тел. +36 24 482 583

Радио Јужни ветар, FM 98.0 и 91.6

Тел. +36 20 499 5014

Имејл: radiojuzni@gmail.com
Веб: www.radioszentendre.hu

Минибусом за Србију - Terra Travel

Тел. у Будимпешти: +36 70 504 7240;

Тел. у Београду: +381 11 630 1591;
+381 64 802 6680 (0-24h)

www.terratravel.rs

Зоран Илић

ступања. Бајазит је одбио да одступи и био је погубљен, а Срби су, уз велике поклоне били пуштени да се слободно врате у Србију, због великог јунаштва. После ове битке, августа месеца 1402. године, као прави хришћански православни владар, Стефан Лазаревић је отишао у Цариград, у царство које је нестало, да се поклати византијским василевсима. Као образован човек, Лазаревић је клањајући се донео одлуку да своју личну причу и причу Србије веже за запад“.

У наставку је било речи о животу Деспота Стефана Лазаревића и његовој вези са Угарском. Деспот се оженио католикињом, Јеленом Гатилузи, окренуо Угарској и Жигмунду Луксембуршком и ступио у вазалске односе са краљем Угарске, краљем Чешке и потоњим царем Светог римског цар-

рија. У Београду и околини гради и обнавља неколико манастира, гради седиште Митрополије, у Београду гради цркву Света три јерарха и Светог Николе.

Умро је од срчаног удара 1427. године, у педесетој години живота, враћајући се из лова. На месту где је умро подигнут је споменик, који се данас налази у Марковачким Црквицама код Младеновца, у околини Београда. Децe није имао. Мошти Деспота Стефана се чувају у његовој задужбини, у манастиру Манасија.

Предавање о деспоту Стефану Лазаревићу наредног дана одржано је и у Десци, у Културном, образовном и духовном центру „Свети Сава“, у организацији Српске самоуправе тог села.

К. П.

Приморани да рађују прошив свој народа (14)

Вандалски напад на српски манастир

Најгоре је прошао Данило Брзаквић, игуман српско-православног манастира Фенек. Поручник Херцфелд се околио на њега и бесомучно га ударао све док игуман није више могао ни да се помера. Затим Србима везаше руке и стрпаше их у комору без прозора.

Војници потом претуреше све ћелије и одаје манастирског конака. Све што су тамо затекли — новац, цеппе сатове, драгоцене бројанице — похлепно стрпаше у цеппе. Летело је перје дуња и јастука. Бацане су иконе које су тупо падале на под. Уз стравичан зверски урлик тргане су старе рукописне књиге и цеппе одежде. Страдале су и фиоке у столовима. Разбијани су тешки сандуци и велики ормани. Изненада зачу се снажан тресак финог порцелана и металног прибора.

Херцфелд није био задовољан. Псовао је најгрђе псовке. Узалуд је трагао за тајним сефом. Као искусни банкарски помоћник, претпостављао је где би га могао пронаћи. Грдно се преварио. „Ови рацки калуђери, матер им јебем крваву, сав новац су послали краљу Пери, у Београд“ — урлао је из безумљених поручника.

У свом бесу, једним хицем из пиштоља оби врата од подрума. То га осоколи.

Када су се добро поднапили, царско-краљевски домобрани уђоше у Храм Свете Великомученице Параскеве. Овде су кундацима и секиром по-

Када су се добро поднапили, царско-краљевски домобрани уђоше у Храм Свете Великомученице Параскеве. Овде су кундацима и секиром почели да разбијају столове и певнице. Цеппали су молитвенике и Јеванђеља

Карикатура препуна мржње према српском краљу Петру Карађорђевићу

чели да разбијају столове и певнице. Цеппали су молитвенике и Јеванђеља. Омамљени појудом за благом, бајонетом су гулили сребром опточено Евангелије из XVIII века. Истом похлепом окомише се и на крстове украшене драгим и полудрагим камењем. Путиреод племенитог метала и сребрне

чираке трпали су у ранчеве. Цеппали су плишане и свилене барјаке. Уз вриску и поскакивање бацали су у вис крстове, целивајуће иконе и рипиде. Уз грохотан смех, такмичили су се ко ће пре кадионицом и кандилом успети да погоди раскошан кристални полијелеј. Потом, као да су помахнители, обла-

ФЕЛТОН

чили су свештеничке одежде и стихаре. Уз неартикулисану дерњавау имитирали су православне свештенике, играли су се вије око амвона, сулудо трескали јужним и северним вратима-иконостаса. Царске двери им послужиле као део позорнице. Један од њих извади уд и попиша се испред часне трпезе, затим се дубоко наклони, попут глумца по зваршетку представе, испред себе затвори царске двери и навуче завесу. Остали, уз кривељење, бурним аплаузом наградише несвакидашњу продукцију. Затим се досетише и почеше да опонашају литију. Подигоше оскрнављене барјаке и рипиде и кружише око амвона. Уместо молитве, грдно су псовали „дивље Раче, те подмукле убице крунисаних глава и последње зулумћаре које би све вала окупати, ошишати и стрелјати“ и дивље урлали песму „Стани, чекај, псећа Србијо!“

Потом, хонведи 38. царско-краљевске регименте испред олтар поставише нужник...

Испред улаза у цркву нагомилаше све црквене ствари, иконе, плаштаницу уснулог Исуса Христа, крстове и црквене барјаке. Све то полише петролејем и спалише. Црни дим прекри вавсели манастир.

Када им и то досади, постројише везане калуђере. Пљуваше им у лице, псујући им све по списку, а највише „матер издајничку“. Затим војници храм и манастирске ћелије предадоше огњу. Херцфелд задовољно пљуну у правцу општежитија који је већ велико прождирио паклени огањ. (...)

Драгомир Дујмов

Да ли је раније све било боље?

Склонији смо памћењу лепих ствари из прошлости

Већина људи има идиличан однос према прошлости, изражен фразама „више није као некад“ и „прошла су стара добра времена“, примећује психотерапеут др Зоран Миливојевић. Он део објашњења види у чињеници да смо се боље осећали кад смо били млади и то осећање боји наша сећања.

— Млада особа је растерећена многих брига, страхова, обавеза, често пре 40. године не размишља о смрти, а са друге стране има животну перспективу пред собом, машта и нада се да ће успети и бити срећна у животу. Млади људи се по правилу више забављају и пунији су животног оптимизма. Управо због тог оптимизма који је боји њене доживљаје и сећања, особа од 50-ак година ће позитивније гледати на своју прошлост него на садашњост — објашњава Миливојевић.

Младост је златно доба, када мислимо да је читав свет наш и сањамо о стварима које ћемо урадити. А онда нас године прегазе и кад се осврнемо, схватимо да ништа није како смо замишљали. Али, није сам жал за младостију заслужан за коментар о светлој прошлости. Одговорност за стара добра времена лежи у лошем сећању. Управо у начину на који психа сортира пријатна и непријатна искуства, лежи друго објашњење фразе „раније је било боље“, примећује психотерапеут. Миливојевић подсећа да

Ах, та добра стара времена. Све је некад било боље: деца васпитана, извори прихода стабилни, пријатељи одани, партнери искрени, храна укусна. Зашто смо склони да идеализујемо прошлост, чак и када је била обојена ратом и немаштином?

је још Фројд говорио да људи „потискују“ негативна сећања да би се боље осећали.

— То значи да имамо неку врсту психолошке одбране која чини да се дистанцирамо од негативних догађаја и ефикасније их заборављамо него позитивне. Ако неког питате да се

сети песме од пре пар деценија, неће се сетити ружне, него своје омиљене песме. На исти начин се сортирају и наша сећања, тако да су позитивна доступнија присећању него негативна.

Није реч само о српском „специјалитету“. Из разних земаља, од Амери-

ке до Аустралије чују се ламенти над прошлосту и вапаји за добрим старим временима. Па и Шекспир је говорио да је „ово време искочило из зглоба“, а било је то пре 400 година.

— Реч је о универзалном људском механизму који важи не за све, већ за већину људи у некој заједници. Једно истраживање спроведено у Великој Британији показало је да више од 70 одсто људи сматра да је „раније било пуно боље“, али и да 10 процената верује да је данас много боље него раније. Носталгично искривљење прошлости је повезано са једном особом која упоређује своја сећања на прошлост и свој доживљај садашњости. Дакле, повезано је са људским веком, то јест, са трајањем једне генерације. Сигурно је и у животима људи који су живели пре 100 и више година постојао став да је раније било боље. Такве изјаве откривамо и у радовима писаца из римског периода, што потврђује да се ради о универзалној појави — каже психотерапеут.

Разна истраживања показују да по објективним критеријумима који мере животни век, здравље, могућност избора, стандард, живимо боље него људи из ранијих епоха. Парадоксално, незадовољнији смо од њих. Миливојевић примећује да не можемо са сигурношћу рећи да ли су они били задовољнији од нас, мада можемо претпоставити. ■

ЖИВОТНИ СТИЛ

ФОКЛОР

Српски народносни фолклорни камп

Батања постала регионални центар српског фолклора

Српски народносни камп одржан је од 26. јуна до 2. јула у организацији Самоуправе Срба у Мађарској и Батањске двојезичне српске основне школе и забавишта, а под покровитељством Министарства за људске ресурсе Мађарске.

Овај камп се одвијао у Дому културе, где су у току дана увежбаване српске народне игре и песме и изводиле се креативне радионице под будним оком педагога, који су осмислили ве-

По двадесет осми пут за редом, у Батањи се окупила наша омладина на Српском народносно фолклорном кампу. Ова варошица угостила је децу из Калаза, Помаза, Деске, Будимпеште, Сантова, Сегедина, Арада и Беочина. Сви су се они окупили са жељом да проведу незаборавних недељу дана у кампу, дружећи се и истовремено учећи нове кораке српских народних игара

ома занимљиве ручне радове. Камп је отворио Никола Ђенеш Екбауер, директор српске васпитно-образовне институције у Батањи, изразивши велико задовољство што је у прилици да поздрави тако велики број учесника, у нади да ће многе генерације стасати уз овај камп.

Само неколико тренутака након отварања, у коло су се ухватило 140 кампера и заиграло под вођством Љубомира Милета Вујчина, који је са собом довео и стручну помоћ. Његов рад на хармоници је пратио Миленко Мартић, док су Павле Жижић и Катарица Лазовић преносили своје играчко умеће на млађе полазнике.

Љубомиру Вујчину, кога сви знају по надимку Миле, ово је био 25. камп. Већ четврт века он вредно подучава децу на овом кампу, за који каже да му је за срце прирастао. Ова бројка сведочи о његовој пожртвованости и жељи да пренесе на будуће генерације српски фолклор, народну песму и игру. Он је већ сада ушао у историју остављајући иза себе небројено много научених кореографија, кроз које су се низале генерације на кампу у Батањи. Неки од бивших полазника сада доводе своју децу на овај камп, на којем је и њих саме, не тако давно, Миле учио корацима.

Време је послужило кампере, па су после дугог вежбања освежење пронашли на градским базенима, који представљају праву оазу. Организатори су се побринули да се и у вечерњим сатима приреди добра забава. Поред неизоставног ноћног купања, деца и млади су уживали уз активности и забавни квиз, организована је ноћ народне игре и гастрономско вече. Главни кувар, уједно и главни кореограф овог кампа, припремао је ђулбастиче са качамаком и пикантним сосом. Припреми овог специјалитета придружили су се и сами учесници кампа, сецкајући и припремајући све намирнице за овај специјалитет. Споменка Ђукин, Марица Шкорка, Габријела Дохањош-Роцко, Љубинка Георгијевић и Мелинда

Кереми потрудиле су се да улепшају деци сваки тренутак на кампу и бринуле се о њима на сваком кораку. Одржане су многобројне креативне радионице, а радове су присутни могли погледати на изложби која је одржана последње вечери кампа.

ни посебним. Зато се деца из године у годину враћају и доводе са собом пријатеље, обнављају стара пријатељства и граде нова, која остају за живота. Проливане су и сузе на расстанку уз обећање да ће се и следеће године наћи на истом месту. С. Ђ.

Резултати конкурса за суфинансирање школских програма

Као и претходних година Српски педагошки и методолошки центар из Будимпеште и ове године учествује у суфинансирању школских програма и манифестација путем којих се негују српски језик, култура, традиција и обичаји.

„Сваке године одвојимо своту новца у

нашем буџету и наменимо је за материјалну подршку горенаведеним програмима. Сврха материјалне помоћи је управо неговање српског језика, културе и традиције, које су од пресудног значаја за српску заједницу у Мађарској и сматрамо да у том циљу ова могућност није до-

вољно искористићена” — каже за наш лист Јулијана Которчевић, директор ове институције.

Ове године је пристигло 6 конкурса и сви су одобрени од стране Школског одбора Самоуправе Срба у Мађарској.

Одобрени конкурси:

Р. Б.	НАЗИВ	ПОДНОСИЛАЦ	ИЗНОС
1.	Св. Никола у Десци	КУ за јавно добро „Банат”	100.000 фт
2.	Дечја представа на српском језику	Батањска двојезична српска школа	100.000 фт
3.	Сунчана јесен живота	Батањска двојезична српска школа	50.000 фт
4.	Луткарство у настави и ваннаставним активностима	Батањска двојезична српска школа	100.000 фт
5.	Програм за развијање квалитета језичке компетенције применом интернета у настави српског језика	Фондација за децу, Бата Gyermekért Alapítvány, Százhalombatta	100.000 фт
6.	Српски дани народности у српској групи забавишта у Сегедину 2017.	Сегединска месна српска заједница	100.000 фт
УКУПНО:			550.000 фт

Српски педагошки и методолошки центар из Будимпеште се захваљује свим донаторима на помоћи, јер је захваљујући њима остварен један заиста богат и квалитетан програм на овогодишњем Српском језичком кампу „Вук Караџић”.

Посебно желимо да се захвалимо Министарству за људске

ресурсе Мађарске, Српској самоуправи Српског Ковина (Ráckeve) Српској самоуправи Геда (Göd), будимпештанским српским самоуправама II, VII, VI и VIII кварта, као и Српским самоуправама које су своју помоћ немиле деци која су на тај начин могла да учествују на Српском језичком кампу.

АФОРИЗМИ

Дошло је до смене генерација. Нове жртве су замениле старе.

Наши политичари су праве патриоте. Нису се школовали на терет државе, него су дипломе купили од својих пара!

Наши политичари су час са једне стране закона, час са друге. То је зато што се земља окреће!

Студенти управо полажу испит из демократије. Само од вође зависи колико ће их пасти!

Ова власт ће Србију променити из темеља. Старе лешеве, који су били темељ претходног режима, замениће новим!

Овде су само психијатријски случајеви остварене личности. Што умисле, то и буду!

Нинус Несторовић

*

Незадовољни су изашли на улице, али их је тамо прегазило време.

Кад влада један човек одговорност је многих.

Ми имамо полицајце у цивилу и криминалце у униформама.

Стуб срама је њихова морална вертикала.

На младима свет остаје. Не зна се да ли је теже младима или свету.

Осуђени смо на пуко преживљавање. Дакле, криви смо.

Александар Чотрић

*

Ако у Србији живите од свога рада, о вама све најлепше.

Проблем незапослености је најизраженији код запослених у влади.

Народу се не сме говорити истина. Ако је луд, није глуп.

У нама толико нема живота да нас и смрт обилази.

Слободан Симић

*

Проблеми ће нас надживети. Створени су да живе вечно.

Србија је далеко од свог потенцијала. Тамо далеко...

Верујем фризерки кад каже да је вођа болестан човек. Она располаже свим обавештајним подацима.

Како сам постао добровољни давалац крви? Брици је задрхтала рука.

Зоран Додеровић

*

У влади нема недодирљивих. Увек можемо да их пољубимо у руку.

Судови стоје на бранику правде. Правда неће проћи.

Сви возови су нам неисправни. Зато их и користимо само за превоз путника.

Велизар Радоњић

*

Демонстранти су глуви – траже посао, а држава им то сваког дана обећава!

Избори су већ дали опипљиве резултате – све је поскупело.

Опет смо према свету заузели одлучан став: ав!

Витомир Теофиловић

*

Самоубици је једна нога у гробу. То је прилика која се не пропушта!

Сељаци палите! Ово је грађански рат!

Узалуд сам пао за отаџбину. Она ме је већ претекла!

Урош Папеш

*

Пут под ноге је универзални бренд држава региона.

МАЛО СМЕХА

Своју имовину ћу увек бранити. Далеке руке од мог контејнера!

Зоран Ђуровић

*

Радим на црно. Борим се против сиве економије.

Обукао сам најбоље одело које имам. Када просим да не изгледам као дрипац.

Горан Иванковић

*

Осуђеник је преминуо неколико дана уочи извршења смртне казне. Сви су били у шоку, због његове преране и ненадане смрти.

Да сам ја председник, желео бих да свим грађанима буде много боље, а онда бих то показао и на личном примеру.

Чувам паре у сламарици за црне дане. То је мој фонд за капиталне инвестиције.

Ми идемо странпутицом, јер наш пут нема алтернативу.

Зоран Т. Поповић

*

Наши прошловековни пророци су подбацили. Нико није најавио повратак дахија.

Кажете, за шаку долара. Договорено!

Наши историчари су на правој страни. Пишу историју каква је неопходна нашем непобедивом народу.

Режим је у предности над демонстрантима. Искуство је на његовој страни.

Здрав разум нам не дозвољава да користимо слободу говора.

Милан Р. Симић

СА ЛИЦА МЕСТА

Концерти познатих српских музичара

Влада Пановић и Даница Крстић забављали мештане Баје

У Палати културе „Бачка“ у Баји, одржан је концерт Владе Пановића, мајстора на хармоници, шефа Великог народног оркестра РТС-а и његових пријатеља. Влада Пановић је 2010. године од Љубише Павковића наследио управљање Народним оркестром Радио телевизије Србије.

У друштву сјајних музичара Златка Бендековића (гитара) и Душана Радичића (клавир), чланова Великог народног оркестра РТС-а, Пановић је публици провео кроз музички свет Француске, Италије, Русије, а није изостала ни мађарска музика. У Србији су веома популарне мађарске романсе, којима је овога пута придодат и Монтјејв „Чардаш“.

Публика је уживала у изванредној музикалности и музичкој интелигенцији цењеног госта, врхунског музичара из Београда (родом из Краљева), који вешто помера границе свог уме-

ћа и веома успешно изводи познате композиције светских аутора, пре свега из области џез стандарда и филмске музике, али и француске шансоне, руске романсе и аргентински танго. Српски виртуоз за свој рад добија похвале и признања од врхунских познавалаца и великих музичара из целог света.

Током вечери, Влада Пановић је имао и специјалне госте, а први је наступао Радован Марић, солиста на хармоници, члан Великог народног оркестра РТВ Војводине. Стари познаник и пријатељ Срба у Мађар-

певачица која од своје шесте године негује српску музику. Уз музичку пратњу маестра Владе Пановића и његових пријатеља, Даница је извела колаж традиционалних српских народних песама, пре свега са Косова, али су у њеном програму место добиле и друге познате српске мелодије. Концерт је окончан виртуозним „Хармоникашким колом“, у извођењу двојице сјајних музичара – Владе Пановића и Ра-

дована Маровића, а ово коло се сматра „химном хармоникаша“.

П. М.

Ансамбл из Мохача на 10. „Тамбурица фесту“ Ново фестивалско искуство „Дунавкиња“

И овогодишњи десети по реду Светски тамбурашки фестивал „Тамбурица фест“, који је одржан крајем јуна, није прошао без учесника из Мађарске, па је тако у такмичарском делу програма наступио Оркестар „Дунавкиње“ из Мохача. Овај састав је био један од 15 оркестара који су се као досадашњи победници фестивала надметали за „Гран при“. Не треба заборавити да је 2014. године примашица „Дунавкиња“ Ана Михаљевић, проглашена за најбољег примаша фестивала, док је прошле године за најбољег бас-примаша проглашен Јожеф Ковач Вершенди из Мохача.

Глави организатори ове традиционалне приредбе предвођени Јованом Пејчићем, директором фестивала, позвали су и Мохачане на овогодишњи фестивал, који је окупио 600 извођача из осам земаља света. Мохачки оркестар је на фестивалу у Новом Саду

наступио прве такмичарске вечери. Стални састав који чине Ана Михаљевић, Бригита Апро, Жофија Апро и Гергељ Ковач, био је овога пута појачан и Јасмином Бошњак и Гергељем Пожгајићем.

На молбу организатора, музичари из Мохача су извели мађарски блок, који је обухватио једну популарну мађарску песму, два чардаша и једну хору. Публика је топло поздравила музичаре из Мађарске, који су дали све од себе и заслужено освојили симпатије поклоница тамбурашке музике, али и стручног жирија.

Иако млади музичари из Мађарске овом приликом нису успели да освоје посебно признање на манифестацији која је проглашена најбољим фестивалом етно музике у Европи, ипак заслужују све похвале. Својим музичарањем су доказали да се у Мохачу марљиво и одано негује тамбурашка музика.

П. М.

Фестивал ружа у Сирију Конкурениција прети сиришкој „краљици цвећа“

Деветнаеста по реду фестивалска приредба посвећена ружи, доказала је да Сириг достојно промовише лепоту и производњу „краљице цвећа“, и на високом нивоу прославља биљку коју мештани вековима узгајају. Фестивал руже у Сиригу одржан је ове године од 23. до 25. јуна. Организатори ове приредбе побринули су се да тродневни програм буде садржан, прожет разним занимљивостима које се тичу ружа, а пратило га је више хиљада људи. Приређен је дефиле кочијама, током којег је бачено безброј латица међу посетиоце.

Слично ранијим, и ове године је кроз Сириг својим окићеним фијакером продефиловао Алекса Шандор Путник из Новог Сентивана, некадашњи члан Културно-уметничког друштва „Банат“ из Деске. Тај ансамбл био је такође учесник тродневног празника руже. Дешчани су се током суботњег поподнева публици представили двома кореографијама. Сениори су извели „Игре из Пчиње“, док је

дечја група представила „Игре из Ниша“.

Многобројни туристи су тих дана могли да погледају и месни српски православни храм. У светињи посвећеној Малој Госпојини, госте су, уз пригодну црквену музику, дочекивали мештани Милан Владисављев и Радован Беланчић, и сами узгајивачи ружа и резаног цвећа.

Нажалост, како смо сазнали, многи Сирижани постепено одустају од производње ружа. Наиме, све је већа доминација руже која пристиже из Кине и Пољске, где је радна снага јефтинија и трошкови узгајања овог украсног цвећа мањи, у односу на Мађарску. Наравно, и даље ће се све чинити како би се популарисала ружа из Сирига, која је знатно квалитетнија од својих иностраних конкурената. На томе ће радити и ново руководство фирме за производњу и откуп ружа, са седиштем у предграђу Сегедина, које је одлучило да покуша да освоји руско тржиште.

П. М.

